

ecos

LA MORAL, A LES PLATGES

Els nostres reaccionaris en són tant de reaccionaris que, en lloc de portar un retrag d'una etapa per sota de les ideologies imperants, la seva ment és tan obturada a tot progrés que d'ella només en poden sortir veus paleolítiques superades a tot arreu, menys aquí. El nostre catolicisme és medieval; com si Lleó XIII no hagués existit mai i la seva encíclica "Pascendi Dominici" no fos una fita dins de la filosofia cristiana. Els catòlics de Catalunya deuriem sentir vergonya que entre el seu panorama cavernari no surtin veus que s'assemblin a un Förster, a un Harnack, a un Max Scheler.

Per a ells no passa el temps. Per exemple, un reaccionari discuteix encara el darwinisme amb el mateix foc que fa cinquanta anys. Per a ells, Mendel i Uexhüll no compten i això que aquests han enrunat el transformisme amb proves científiques, sense gens de metafísica. Però abans d'acceptar una teoria actual els nostres reaccionaris preferien fer-se darwinistes.

Ara, a l'estiu, hem de sentir, com cada any, els anatemes dels moralistes petrificats contra els banyistes lleugers de roba. Els arguments són sempre els mateixos, per això els efectes, com pot comprovar-se, són tan excel·lents. Per què es vol fer entendre, per mitjà de crits apocalíptics, que qui es banya amb maillot és immoral i com que cada un de nosaltres, per idiosincràcia espanyola, tenim un íntim judici moral indestructible, per més que ens diguin immorals no ens ho creiem gens ni una mica.

Què hi farem, però! Cada any el bon reaccionari, en veure una platja, dispara el seu disc gramofònic i exclama tot allò tan bonic de les paletades de llot, l'onada d'immoralitat i altres frases-cadàvers per l'estil.

Inútil! Si al nudista se li diu immoral no s'ho creurà. Ell no s'hi sent i és amb el seu únic criteri que jutja en qüestions ètiques.

I el cas és que, realment, se'n fa un gra massa en això de les platges i, en general, de l'esport. Ja ho he dit altres vegades. Tantes toneïades de carn i especialment, de carn femenina, damunt de la sorra, francament, acaba per molestar.

La República vol més escoles

Tota democràcia exigeix una densitat cultural eficient. Convençuts d'això, els homes que assumeixen l'altíssima missió d'estructurar una nova Espanya, han tingut l'encert d'embestir a fons el palpitant problema pedagògic. El primer pas per a realitzar l'apremiant tasca d'educar el poble, ha estat la creació de set mil escoles. El segon, al nostre entendre, hauria d'ésser recabar dels municipis l'ajut convenient i sincer per tal d'assegurar el triomf de l'obra governamental. Per regla general—i ja sabem que les excepcions només la confirmen—l'acció pedagògica dels municipis ha estat i és encara, per desgràcia, ben detestable. I Reus, en aquest aspecte, té una història grisa, gairebé diríem que fa plorar. Si no fóssim fills de Reus callaríem. Si no hagués estat implantada la República encara callaríem més, puix que fóra picar en ferro fret. Ara, però, som, d'una banda, reusencs i, de l'altra, tenim un nou règim decidit a deixar plenament satisfetes les exigències culturals de tots els ciutadans. Amb aquestes condicions, silenciari un problema tan viu i interessant, seria desertar dels nostres deures patriòtics.

De les 7.000 escoles creades, a Reus, si no anem errats de comptes, n'hi corresponen sis. Certament són ben poques per les que Reus necessita. No obstant, per ara, potser això sigui un avantatge inospitat. Les coses que segueixen un ritme gradual de perfecció, no ofereixen el risc de la improvisació, que poques vegades condueix a l'èxit ambicionat. El que convé és

Ah!—dirà triomfalment la gent de la llana—ho veieu? I jo els respondré: —Sí, em molesten tants i tants banyistes, més no per immorals, sinó per monòtons. El cos és la cosa més monòtona que existeix i deu ésser per això que és tan difícil d'inventar un pecat nou.

El culte del nostre cos el trobà bé sempre que no prengui els extrems d'un fetixisme. Recordant-nos que dintre d'aquestes brunes fisiològiques hi ha alguna cosa més que és necessari cultivar. En una paraula: a mi no em fa por que la fauna jove de les platges es torni immoral; el que em fa por és que es torni estúpida. GESTUS

que l'Ajuntament se'n preocupi, que trenqui la trista tradició d'indiferència davant d'un afer que tanta transcendència moral i política té, i que tanta responsabilitat comporta amb el càrrec de regidor.

Tenim escoles de qualsevol manera; és quelecom llastimós i revoltant. S'ha de procurar que tinguin ànima, rodejant-les d'aquelles condicions necessàries, perquè responguin a un dinamisme pedagògic adequat en el temps i lloc. I com es pot arribar a obtenir aquest resultat temptador? La fórmula no pot ésser més clara ni més terminant: cal estimar els infants amb tota devoció. El que feia i practicava aquell gran cor — tant com gran apòstol de la autèntica cultura popular — que es digué D. Francesc Giner de los Rios, hauria d'ésser conegut per tots els que en els municipis espanyols tenen la delicada missió d'endegar l'importantíssim problema escolar. Amb escoles deixades de la mà de Déu, terriblement tristes i desolades, on el mestre no troba res més que l'horrible buidor de l'indeferència, que l'atueix i li rosega l'ànima, no anirem mai enlloc.

Hem de fer escoles higièniques que tinguin abundància d'aire i de llum—Reus és el poble de la província que dona un percentatge més considerable de tuberculosos—, dotem-les de bon material, que no hi manquin jardins, ni biblioteques, ni cantines, ni material, ni res del que exigeix l'escola moderna. I sobretot, protegim el magisteri. Si l'Estat no el paga prou, no permeteu que el seu estat precari l'obligui a pensar en altra cosa que no siguin els nois que té l'honrosa missió d'educar. No el deixeu mai sol i de vegades pagant-li els seus sacrificis amb una desconsideració que no se la mereix gens ni mica. Fent-ho així, l'escola pública de Reus tornaria de mort a vida i lograríem per nosaltres l'escola ideal més real. Hauríem de tenir la lloable ambició de volguer que els fills de la classe burgesa, junt amb la benestant i la proletària, convivissin junts en l'edat infantívola, despertant així en llurs cors l'esperit de solidaritat, el qual fóra una magnífica base per a bastir la futura grandesa de la nostra volguenda ciutat. SNOB

Notes breus

CONSTITUCIONS

El President provisional de la República espanyola, ha fet entrega a les Corts Constituents de l'Estatut de Catalunya. Com l'havia rebut de mans del President de la Generalitat, el senyor Alcalà Zamora el posà en mans del President de la Cambra. La determinació presa pels catalans va fent la seva via. No podem acusar ningú de negligent. Ni els homes que es comprometeren davant el poble, ni el poble que els ha donat la seva assistència, han perdut el temps. En quatre mesos hem fet una revolució exemplar, hem llibertat la nostra terra i estem a punt ja de posar les coses en ordre.

L'Estatut ha arribat a les Corts—última fita del seu llarg peregrinatge—amb tots els honors. El senyor Besteiro, en nom de les Constituents, l'acullí respectuosament; els diputats es preparen a examinar-lo amb bona disposició i les Corts l'aprovaran amb tota la simpatia.

Per tal d'acomplir els tràmits que ha de seguir el reconeixement de la voluntat catalana, s'ha convingut que sigui la mateixa comissió parlamentària de Constitució, la que cuidi de l'Estatut. Com les corrents optimistes s'han fet cada dia més cabaloses; com cada moment que passa és un acreixement de la confiança; com tots els fets fan creure més en la lleialtat de les persones que han donat paraula de respectar el voler de Catalunya, hem de creure que el no haver creat una nova Comissió per a l'estudi de l'Estatut, és una manera pràctica i seriosa de donar el vot favorable i definitiu a la llei de relacions que hem dictat els catalans.

Tot dona la sensació que no hi ha ganes de perdre el temps. Tot fa creure que hom vol fer feina. Si unes mateixes persones han de dictaminar davant les Corts sobre les dues Constitucions, fóra una insensatesa el no creure que han d'establir un estat de relacions el llegat harmònic de les quals en reconèixer la llibertat de Catalunya, assegurí l'esdevenidor liberal i democràtic de la República.

XEIX